

ת"פ 64909/05/18 - מדינת ישראל נגד ענבר פיצון שורץ

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 64909-05-18 מדינת ישראל נ' פיצון שורץ

בפני
בעניין:

כבוד השופט דרור קלייטמן
מדינת ישראל
באמצעות ב"כ עו"ד ענבר אליאב-
פרקליטות מחוז מרכז

המאשימה

נגד

ענבר פיצון שורץ
באמצעות ב"כ עו"ד דוד בוחבוט

הנאשמת

גזר דין

רקע

1. הנאשמת הורשעה, בהתאם להודאתה, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירות של גניבה בידי עובד, בהתאם לסעיף 391 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. מרמה עורמה או תחבולה, בהתאם לסעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה") (3 עבירות). אי ניהול פנקסי חשבונות, בהתאם לסעיף 216(5) לפקודה (3 עבירות). אי הודעה על תחילת התעסקות, בהתאם לסעיף 215א(א) לפקודה.
2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, בין השנים 2010-2014 שימשה הנאשמת בתפקיד פקידת תביעות במחלקת בריאות בחברת הביטוח "מגדל", במשרדה בקרית אריה בפתח תקווה (להלן: "החברה").
3. במסגרת תפקידה הייתה הנאשמת אחראית על אישור תביעות בגין הליכים רפואיים של המבוטחים. עבודתה התבצעה בכך שקיבלה במערכת המחשוב של החברה תביעות בגין הליכים רפואיים שונים שעברו המבוטחים. תפקידה היה לבחון את התביעות ובמידה וסברה כי המבוטחים זכאים להחזר בגין ההוצאות, עליה היה להעביר את התביעה לאישור ראש צוות בחברה. במידה והתביעה הייתה מאושרת על ידי ראש הצוות, הטיפול בתביעה היה חוזר לטיפול הנאשמת, אשר הייתה מזינה במערכת המחשוב את סכום ההחזר בגין ההליך הרפואי והטיפול היה עובר לביצוע תשלום למחלקת הכספים של החברה.

4. בתקופה הרלוונטית לאישום, ניצלה הנאשמת את האמון שנתנה בה החברה וערכה בכזב רישומים במערכות המחשוב של החברה, וזאת על מנת ליצור במחשבי החברה תביעות פיקטיביות ולהעביר את החזרי תביעות אלו לחשבונות הבנק הפרטיים של הנאשמת.
5. החל מחודש פברואר 2012 ועד לסיום עבודתה בחברה בחודש אפריל 2014, במספר רב של הזדמנויות, פעלה הנאשמת בדרך המפורטת להלן.
6. הנאשמת נהגה לעשות שימוש בשמות מבוטחים קיימים שהכילו את שם משפחתה "שוורץ", או להוסיף לשמות המבוטחים את שם משפחתה או את שמו ומספר תעודת הזהות של בעלה, וזאת על מנת שמעשיה לא יעוררו חשד. באופן זה פעלה הנאשמת בשם של המבוטחים הבאים : שוורץ דליה, אהרונסון שלמה, גיא שוורץ, שרה שוורץ ושמעון שוורץ (להלן: "המבוטחים").
7. הנאשמת נהגה לשנות את הפרטים האישיים של המבוטחים כגון כתובת וטלפון, על מנת שיתקשו לאתר את מעשיה. הנאשמת יחסה את התביעות הפיקטיביות לשנים קודמות למועד ביצוע העבירות, וזאת מתוך שסברה כי אם יערכו ביקורות בחברה הן לא תתייחסנה לתביעות משנים קודמות.
8. הנאשמת שינתה את פרטי חשבון הבנק של המבוטחים והוסיפה במקומם את מספרי חשבונות הבנק שלה, בבנק הדואר ובבנק לאומי, על מנת שכספי התביעות הפיקטיביות יועברו לחשבונותיה הפרטיים. לאחר מכן, הנאשמת אישרה את התביעות הפיקטיביות, במחשב שלה או במחשב אחר, או ביקשה מעמיתיה לאשר את התביעות הפיקטיביות, כפי שהיה נהוג באותה עת בחברה, מבלי שהעמיתים בדקו את התביעות לגופן.
9. לאחר אישור התביעות הפיקטיביות הועברו הכספים בגין החזרי ההוצאות על ידי מחלקת הכספים בחברה לחשבונות הבנק של הנאשמת. הדבר התאפשר שכן באותה עת לא נהגו בחברה לאמת את מספר חשבון הבנק של המבוטח אל מול מספר חשבון הבנק אליו הועברו כספי ההחזרים.
10. באופן האמור, הועברו לחשבונות הבנק של הנאשמת בגין התביעות הפיקטיביות, סך מצטבר של ₪ 663,467, אשר נגנב על ידה מהחברה.
11. כתוצאה מהמתואר לעיל, הפיקה הנאשמת בשנים 2012-2014, לכל הפחות הכנסה של 663,467. הנאשמת לא ניהלה ספרים כמתחייב על פי פקודת מס הכנסה, לא דיווחה לפקיד השומה על קבלת הכספים הללו ולא שילמה את המיסים הנובעים מן הפעילות שפורטה לעיל.
12. במעשיה המתוארים לעיל, השתמשה הנאשמת בערמה, מרמה או תחבולה בכוונה.

להתחמק ממס ביחס לשלוש שנות מס. הנאשמת, בלא סיבה מספקת, לא ניהלה פנקסי חשבונות בהתאם להוראות המנהל שניתנו על פי סעיף 130(א) לפקודה ביחס לשלוש שנות המס. הנאשמת פתחה עסק או החלה לעסוק במשלח יד ולא הודיעה על כך לפקיד השומה במועד ואף לא הגישה במועד את הדו"ח השנתי הראשון שהיה עליה להגיש לאחר פתיחת העסק או תחילת העיסוק במשלח היד.

13. בדיון שהתקיים, בתאריך 9.12.19, הצהירו הצדדים על כך שהגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הודתה הנאשמת בכתב האישום המתוקן, הורשעה ונשלחה לקבלת תסקיר שירות מבחן. סוכם שהמאשימה תעתור לעונש שלא יעלה על 15 חודשי מאסר, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי. בעוד ההגנה חופשית בטיעוניה.

תסקיר שירות מבחן

14. בתסקיר שהתקבל לדיון שנערך בתאריך 5.7.20, תיאר שירות המבחן כי הנאשמת, בת 44, אמא לשלושה ילדים בגילאים 4,12,16, הינה בעלת תואר ראשון במנהל עסקים ותעודת הכשרה כמזכירה רפואית. כיום עובדת כמזכירה במוסד אקדמאי, כאשר חלק משמעותי מתפקידה הוא ניהול כספי. בינה לבין בעלה קיים משבר זוגי, על רקע מצבם הכלכלי הקשה שנוצר בשל ניסיונו של בן זוגה לפתוח עסק פרטי, ניסיון שנכשל. פתיחת התיק הפלילי נגדה היווה נדבך נוסף במשבר. הזוג החל בהליך גירושין בשנת 2018, בעקבותיו עזבה הנאשמת את הבית, יחד עם ילדיה. אולם לנוכח משבר הקורונה, בחודש מרץ 2020, חודש הקשר ובני הזוג חזרו לגור יחד.

15. שירות המבחן תיאר כי לנאשמת אין עבר פלילי וכי היא לוקחת אחריות על מעשיה, מביעה חרטה וחשש מגורלה המשפטי. בעיקר היא חרדה מהאפשרות שיוטל עליה עונש של מאסר בפועל. היא הסבירה את הרקע לביצוע העבירות, במצב כלכלי קשה ששרר בביתם באותה תקופה. בעלה הוכרז פושט רגל והם נאלצו למכור את ביתם. בעלה החל ללוות כספים מהשוק האפור ואף להשתתף בערבי הימורים ובכך החלה התמכרותו להימורים. חובותיהם המצטברים הגיעו למיליון ₪.

16. היא תיארה בפני שירות המבחן כי בשל טעות שביצעה חברתה לעבודה, היא גילתה כי ניתן לרמות את המערכת ולמרות הסיכון להיתפס, לא היה בכך בכדי להרתיע אותה מלהמשיך במעשיה. מעשים אלו הפכו להרגל ולנוכח הפיתוי להמשיכם, היא התעלמה מהמחיר שעלולה לשלם על מעשיה.

17. שירות המבחן תיאר כי זיהה מספר מוקדי התערבות טיפוליים משמעותיים, סביב דפוסים מרמתיים והסתרתיים, הקיימים אצל הנאשמת והציעו לה להשתלב בטיפול קבוצתי, אולם היא הביעה יחס

אמביוולנטי להשתלבות בטיפול כזה. רק לאחר עבודת גיוס, הסכימה הנאשמת להשתלב בטיפול.

18. שירות המבחן התרשם מאישה אינטליגנטית, ורבאלית, בעלת כוחות. אולם בעלת גבולות

פנימיים רעועים, סל ערכים לא מגובש באופן מספק ומיקוד בצרכיה ובשימור תדמיתה כלפי חוץ. דבר שמביאה, במצבי דחק, לבלבול בסדרי העדיפויות, ללא שקילה של השלכות מעשיה. עוד צוין על ידי שירות המבחן כי הנאשמת בחרה לעבוד במקום בו יש לה נגישות לכספים, תוך שהיא מסתירה ממעסיקה את הסתבכותה הפלילית, עובדה המצביעה על כך שהנאשמת עדיין לא מזהה גורמי סיכון במצבה. מנגד, ציין שירות המבחן כי קיימים גורמי סיכוי בשל העובדה שזו הרשעתה ראשונה של הנאשמת בפלילים, כאשר היא מביעה חרטה ובושה, הסכמה להשתלב בטיפול ושיתוף פעולה חיובי עם שירות המבחן. שירות המבחן העריך כי יש בתכנית הטיפולית שהוצעה לנאשמת על מנת להפחית בסיכון העולה ממנה ולכן ההמלצה היא להטלת צו מבחן לצד ענישה קונקרטיה בדמות עבודות שירות או צו של"צ נרחב בהיקף של 300 שעות.

19. בעקבות האמור בתסקיר שירות המבחן, עתר ב"כ הנאשמת לדחייה על מנת שיתאפשר

לנאשמת להשתלב בהליך טיפולי ולגייס כספים לצורך פיצוי החברה, טרם יטענו טיעונים לעונש. למרות התנגדות המאשימה, נקבע כי הדיון יידחה ויתקבל תסקיר משלים.

20. לדיון אשר אמור היה להתקיים בתאריך 4.1.21 ונדחה בשל משבר הקורונה, התקבל

תסקיר משלים בו תיאר שירות המבחן כי במהלך תקופת הדחייה, המשיך הקשר עם הנאשמת ואילו היא המשיכה בעבודתה ומסרה כי הממונים עליה מודעים להליך המשפטי. עוד מתואר כי הנאשמת שיתפה בקשיים רגשיים משמעותיים, עמם מתמודדות בנותיה. כמו כן תיארה הנאשמת כי בני הזוג הצליחו להסדיר את כלל חובותיהם לגורמי הממסד ולשוק האפור, זאת בסיוע משפחתה. עדיין נמסר על ידה כי הם מצויים במצב כלכלי דחוק. הנאשמת דיווחה גם על תסמיני חרדה משמעותיים אותן היא חווה כתוצאה מחששה המשמעותי מהאפשרות שיוטל עליה עונש מאסר בפועל, כשילדיה אינם מודעים להליך המשפטי. עוד טענה הנאשמת כי טרם פעלה להשבת הכסף אשר נטלה מאחר ואין ביכולתה לעשות זאת. היא טענה כי ממתנה לגזר הדין ובהתאם לעונש שיוטל עליה, תתארגן להשבת הכסף כפי שיוחלט. שירות המבחן התרשם כי עמדתה זו משקפת את העובדה כי היא עודנה ממוקדת בקשייה האישיים והמשפחתיים ובמחיר אותו היא משלמת בעקבות מעשיה, באופן שמקשה עליה להכיר בפגיעות אותם גרמה, כמו גם לגלות רגישות ואמפטיה לנזק אשר גרמה. לנוכח משבר הקורונה והעובדה שהיא עצמה חלתה בקורונה, טרם החלה הנאשמת בהשתתפות בהליך טיפולי, אך שבה והביעה מוטיבציה מילולית להשתלבות בהליך לאחר החלמתה. גם לבדיקת איתור שרידי סם לא התייצבה הנאשמת, לדבריה, לנוכח מסיבת חנוכה בגן של בנה.

21. שירות המבחן שב על המלצתו להעדת האפיק השיקומי והעמדת הנאשמת בצו מבחן. עוד הובעה התלבטות באשר להמלצה על צו של"צ אשר עלול לטשטש ולמזער את הנזקים להם גרמה הנאשמת. אולם נאמר כי במידה והנאשמת תתחייב לשלם את הפיצוי ובכפוף להטלת צו מבחן, מע"ת והתחייבות כספית, הם ממליצים על הטלת צו של"צ בהיקף של 300 שעות.

טיעוני הצדדים

22. ב"כ המאשימה, עו"ד ענבר אליאב, טענה כי הנאשמת ניצלה את האמון שניתן בה מטעם החברה ופעלה לאורך תקופה ממושכת בצורה מתוחכמת. במעשיה פגעה בערכים המוגנים כזכות הקניינית של החברה והאמון הניתן על ידי החברה בעובדיה, כך גם בזכות השוויון בין נישומים במס. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה היא הפנתה לאופן המתוחכם בו פעלה הנאשמת, תוך תכנון מראש. חלקה של הנאשמת בביצוע העבירה הוא בלעדי. היא הדגישה את הנזק הגדול שנגרם לחברה וטענה כי גם אם העבירות בוצעו מתוך מצוקה כלכלית אין בכך עילה להקלה בעונשה של הנאשמת, בעיקר לנוכח העובדה שהנאשמת לא החזירה עד היום ולו שקל לחברה. היא הפנתה לפסיקה רבה בעניינים דומים ועתרה למתחם ענישה הנע בין 12-30 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, טענה כי יש לשקול לקולא את היעדר העבר הפלילי, את הודאת הנאשמת והחיסכון בזמן שיפוטי ובצורך בהעדת עדים, כך גם את חלוף הזמן ואת העובדה כי התיק נסגר ונפתח מחדש. לחומרא, שקלה המאשימה את התרשמות שירות המבחן כי לנאשמת דפוסי מרמה והיא בעלת גבולות רעועים. עוד הפנתה להערכת שירות המבחן כי מדובר בנאשמת המתמקדת בצרכיה ולא עברה עד עתה כל טיפול ואף גילתה יחס אמביוולנטי לשילובה בטיפול. היא הפנתה לגורמי הסיכון אותן ציין שירות המבחן, לרבות העובדה שהנאשמת בחרה להמשיך לעבוד במקום בו יש לה נגישות לכספים, ואף לכך שהנאשמת לא התייצבה לבדיקת סמים אליה נדרשה להגיע. לבסוף עתרה ב"כ המאשימה לעונש שיכלול 15 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי לחברה וקנס.

23. ב"כ הנאשם, עו"ד דוד בוחבוט, הדגיש את חלוף הזמן הרב מאז ביצוע העבירה ואת הצורך להעדיף את שיקום הנאשמת על פני עקרון הגמול. הוא אף הפנה לפסק דין שניתן בבית המשפט העליון, אשר לדבריו המיר את עונשו של נאשם שגנב ₪ 800,000 ממעסיקו מ-12 חודשי מאסר בפועל ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות. הוא הדגיש כי הנאשמת הודתה בהזדמנות הראשונה וחסכה זמן שיפוטי רב. הוא הפנה לכך שמדובר בתיק שהחל להיחקר בשנת 2017, לאחר שכבר ניסגר קודם לכן בשנת 2016 כתוצאה מאי שיתוף פעולה של החברה. הוא הפנה לכך שהחברה עצמה פיטרה את הנאשמת אך לא

שללה ממנה את זכויותיה ולא תבעה אותה. הוא טען כי הנאשמת עשתה מאמצים רבים לגייס כספים על מנת להשיב לחברה אך לא הצליחה בהם. הוא ציין כי הנאשמת הסכימה לטיפול בשירות המבחן, אך בחלוף זמן כה רב לא ברורה האפקטיביות והצורך בטיפול שכזה. טען כי הנאשמת עברה שיקום עצמי. הוא תיאר כי מדובר בנאשמת שהיא אמא לשלושה ילדים ובעת האחרונה מצויה בקשר טוב עם בן זוגה. הוא מבקש לאמץ את המלצות שירות המבחן לענישה בדמות עבודות שירות או של"צ. הוא סבור כי חלוף הזמן שנגרם בעתיו של אי שיתוף הפעולה של החברה, גרם לעיוות דין לנאשמת. ב"כ הנאשמת סבור כי מתחם הענישה נע בין של"צ לעבודות שירות ולכל היותר שנת מאסר. ועתר למקם את הנאשמת ברף הנמוך ולאמץ את המלצות שירות המבחן. עוד הוא ציין כי הנאשמת כבר זומנה לרשות המיסים והוגשה לה דרישה לתשלום מס בגובה 300,000 ₪ ולכן ביקש התחשבות לעניין הקנס. בכל הנוגע לפיצוי, סבר שאין לפסוק פיצוי לטובת החברה לנוכח אי שיתוף הפעולה בחקירה, מה עוד שלחברה כלים לדרוש כספים אלו בהליך אזרחי המסתמך על ההליך הפלילי.

24. הנאשמת עצמה אמרה כי היא מצטערת על כך שעשתה טעות חמורה ביותר שלא הייתה אמורה להיעשות. הסבירה כי הדבר נבע ממצוקה כלכלית כתוצאה מהסתבכות עם השוק האפור לנוכח העובדה כי בעלה היה מהמר. אולם הדגישה כי כל זה אירע לפני 9 שנים וכעת היא מפרנסת את ילדיה. היא מנהלת כיום את יחידת הסטודנטים בבית ברל ובמסגרת תפקיד זה אחראית לתקציב של מיליון ₪ ולא חושבת כלל על אפשרות לגעת בכספים אלו. היא ביקשה את התחשבות בית המשפט בכך שהיא מגדלת שלושה ילדים ובכלל זה ילד קטן שלא יוכל להסתדר בלעדיו.

דין והכרעה

מתחם העונש

25. הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מהעבירות שבוצעו על ידי הנאשמת הם הגנה על זכות הקניין של החברה ועל האמון שצריך לשרור בין מעסיק לעובדיו ובין העובדים עצמם. כך גם את הפגיעה בערך השוויון בגביית מס. מידת הפגיעה בערכים אלו גבוהה, לנוכח ניצול האמון, משך זמן ביצוע העבירות והסכום הגבוה שנגנב.

26. בכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שקלתי לחומרא, את העובדה שלאחר גילוי הפירצה על ידי הנאשמת, החלה זו לפעול באופן מתוכנן ומתוחכם לצורך ניצולה לטובת צרכיה הפרטיים. עוד נלקח בחשבון הזמן הרב בו בוצעה העבירה, כאשר אין מדובר במעשה מתמשך אחד, אלא פעולות חדשות הנעשות פעם אחר פעם על ידי הנאשמת במשך למעלה משנתיים. פעולות אלו בוצעו תוך ניצול

האמון שניתן בנאשמת על ידי החברה ועל ידי עמיתיה למקצוע. הציפייה ממנה הייתה כי אם תתגלה פירצה תדווח עליה לחברה על מנת שתתקנה ולא תנצלה לצרכיה הפרטיים. בנוסף שקלתי לחומרא את הנזק הרב שנגרם לחברה, סכום של למעלה מ-650,000 ₪. חלקה של הנאשמת בביצוע העבירות הוא בלעדי. העובדה שעבירות אלו בוצעו בשל מצוקה כלכלית אין בה על מנת להוות שיקול לקולא בנסיבות מעין אלו, בהן מדובר על גניבה של למעלה מחצי מיליון שקלים.

27. מדיניות הענישה בעבירות מעין אלו היא למאסר ממשי שאורכו משתנה בהתאם לנסיבות ולסכומי הכסף שנגנבו. ניתן להצביע על מקרים דומים, בין היתר, כאלו שהוצגו בפניי על ידי הצדדים, כמפורט להלן:

א. בע"פ 5718/16 **זהבי נ' מ"י** (21.11.16), נדון עניינה של מערערת, אשר הורשעה על פי הודאתה בריבוי עבירות של גניבה בידי עובד, זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, רישום כוזב במסמכי תאגיד ושימוש במסמך מזויף. על פי העובדות בהן הודתה, במהלך תקופה של כשנתיים ימים, בעת ששימשה כמנהלת חשבונות בתאגיד, גנבה ממעבידה סכום כולל של כ-970,000 ₪, בדרכי מרמה וזיוף מתוחכמים. בית המשפט המחוזי גזר עליה, על אף עברה הנקי, עונש מאסר בפועל למשך 24 חודשים, זאת במסגרת מתחם הנע בין 20 ל-60 חודשי מאסר. בית המשפט העליון קיבל את ערעורה וקיצר את עונש המאסר ל-14 חודשים, תוך סטייה לקולא מהמתחם, וזאת לנוכח כוחם המצטבר של ארבעה נימוקים: ההודאה המוקדמת, פיצוי מלא שפיצתה את המעביד, הליכי שיקום בהם פתחה אצל גורם פרטי ומחלה קשה ממנה סובלת בתה הקטינה. בפסק הדין הודגש כי קיומו של מסלול שקומי אינו מאיין את שיקולי ההרתעה וכי גם אם יש מקום להקל בעונש בנסיבות העניין, לא ניתן, בשים לב לאינטרס הציבורי ולעקרון ההלימה להסתפק בעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

ב. בע"פ 6573/15 **גרשון נ' מ"י** (3.3.16) נדון עניינו של המערער, אשר הורשע על פי הודאתו בכך שבעת ששימש מנהל מדור גבייה בבית המכס והמע"מ בירושלים והיה אחראי לגביית חובות מנישומים, נטל לכיסו במהלך כשנה תשלומים בהיקף כולל של 40,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבע כי המתחם במקרה זה נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, והעמיד את עונשו של המערער על **12 חודשים**. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון על חומרת העונש נדחה, על אף התסקיר החיובי שהוגש, חרטתו של המערער והחזר מלא של הסכום שנגנב.

ג. בעפ"ג (מרכז) 57738-12-15 **הרשקו נ' מ"י** (13.9.16) נדון עניינה של מזכירה ראשית

של בית ספר, אשר במשך כארבע שנים מעלה בדרכים שונות בכספי בית הספר וגנבה ממנו סכום כולל של כ-350,000 ₪. בית המשפט המחוזי הקל מעט בעונשה של הנאשמת וגזר עליה **24 חודשי מאסר בפועל**, חלף 30 החודשים שהשית עליה בית משפט השלום (בית משפט השלום קבע מתחם עונש לכל אחד מהאישומים של 18 ועד 48 חודשי מאסר בפועל), לאחר שהובאו בפניו מאמציה של הנאשמת להחזר סכומי הגניבה, והצלחתה לפצות את העירייה, גם אם לא את בית הספר, בסכום של 200,000 ₪.

ד. ברע"פ 5540/15 **גלוריה גאווי נ' מדינת ישראל** (24.8.15) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשמת שהורשעה במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של גניבה בידי עובד, זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר בנסיבות מחמירות. הנאשמת שעבדה כעובדת משק בית, גנבה ממעסיקה שיקים באפן שיטתי וקנתה באמצעותם מצרכים ושירותים בסך כולל של כ-100,000 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר בפועל של 6 חודשים ל- 12 חודשי מאסר בפועל. עונשה של הנאשמת נותר כפי שנקבע בבית משפט קמא - **8 חודשי מאסר בפועל** בתוספת לענישה נלווית.

ה. ברע"פ 8529/12 **עקל נ' מדינת ישראל** (18.12.12), נדחתה בר"ע של נאשם אשר הורשע בעבירה של גניבה בידי עובד וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. המבקש הזין למערכת ממוחשבת פניות פיקטיביות ממבוטחי קופות חולים ובהתאמה ביצע עבורם החזרים כספים שהגיעו לסכום של עשרות אלפי שקלים אותם נטל לכיסו. הנאשם נידון ל- **10 חודשי מאסר בפועל**, קנס של 7,500 ₪ ופיצוי בסך 30,000 ₪.

ו. ברע"פ 8360/11 **שפיגלר נ' מ"י** (14.11.11), נדחתה בקשת רשות הערעור של המבקשת אשר הורשעה בכך שלאורך חמש שנים, בעת ששימשה מנהלת כספים ובקרה בסניף הביטוח הלאומי, גנבה ממעבידה כספים בסכום כולל של כ-360 אלף שקלים. הנאשמת נדונה בבית משפט השלום לעונש מאסר בפועל בן 24 חודשים וערעוריה לבית המשפט המחוזי ולבית המשפט העליון נדחו, על אף עברה הנקי, הודאתה, נסיבותיה האישיות והמשפחתיות, לרבות היותה אם חד הורית, והמלצת שירות המבחן להסתפק בעונש של עבודות שירות.

ז. בעפ"ג 24126-03-18 **בן לולו נ' מדינת ישראל** (10.5.18), הקל בית המשפט המחוזי בעונשו של נאשם שהורשע בביצוע בגניבת מוצרים ממעבדו בהיקף של למעלה ממיליון ₪. בבית המשפט השלום נקבע מתחם ענישה הנע בין 24-48 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה

נלווית. ונגזרו עליו 18 חודשי מאסר בפועל. לנוכח הליך שיקומי משמעותי **והחזר כל הכספים אותם גנב מהחברה**, הקל בית המשפט המחוזי בעונשו. אולם למרות המלצת שירות המבחן לצו מבחן וצו של"צ בהיקף של 300 שעות, נקבע כי הנאשם ירצה 10 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

28. אציין כי בטיעוניו הפנה ב"כ הנאשמת לע"פ 2667/18 בטענה כי בפסק דין זה הקל בית המשפט העליון את עונשו של נאשם, שגנב מהחברה בה עבד כ-800,000 ₪, מ-12 חודשי מאסר בפועל ל-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. אולם עיון בפסק הדין מעלה כי אכן זו הייתה דעתה של כב' הנשיאה, אך דעתה נותרה במיעוט ונקבע כדעת הרוב שהערעור יידחה ועונשו יוותר על 12 חודשי מאסר בפועל.

29. יש לראות בכלל העבירות שבוצעו על ידי הנאשמת כמסכת עובדתית אחת נמשכת ולכן אקבע מתחם ענישה אחד.

30. לנוכח האמור לעיל, אני סבור כי מתחם הענישה שהוצג על ידי המאשימה, תואם את הנסיבות ואני קובע כי מתחם הענישה נע בין 12-30 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

גזירת העונש

31. בכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקלתי לטובתה של הנאשמת את העובדה כי אין לה כל עבר פלילי, כך גם את הודאתה ונטילת האחריות על מעשיה ובכלל זאת החיסכון בזמן שיפוטי ובצורך בהעדת עדים. כמו כן נתתי משקל לחלוף הזמן ולעובדה כי מדובר בתיק חקירה שנסגר ונפתח מאוחר יותר מחדש. לא ניתן להתעלם מהנזק המשמעותי שייגרם לנאשמת ובעיקר לילדיה הקטינים עקב כניסתה לכלא.

32. כפי שנקבע בסעיף 40 ב לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. אכן, בסעיף 40 ד (א) לאותו חוק נקבע כי אם מצא בית המשפט כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו. לאחר שבחנתי את כלל הנתונים שהובאו בפניי על ידי שירות המבחן וב"כ הנאשמת, הגעתי למסקנה כי בעניינה של נאשמת זו לא ניתן לקבוע כי התמלאו התנאים שיש בהם על מנת להביא את בית המשפט לסטות ממתחם הענישה.

33. כפי שניתן ללמוד מהתסקירים, הנאשמת הייתה אמביוולנטית בכל הנוגע לשילובה בהליך טיפולי ונדרשה מלאכת גיוס על מנת שתסכים לכך, אולם עד היום טרם החלה השתתפותה של הנאשמת בקבוצה הטיפולית. זאת כאשר שירות המבחן מעריך כי לנאשמת דפוסים מרמתיים והסתרתיים והיא בעלת גבולות פנימיים רעועים וסל ערכים לא מגובש באופן מספק. היא ממוקדת בצרכיה ובשימור תדמיתה כלפי חוץ, דבר המביא אותה במצבי דחק לבלבול בסדרי העדיפויות, עיסוק באינטרסים המידיים שלה ובחירת פתרונות אימפולסיביים. שירות המבחן אף הצביע על כך שבחירתה של הנאשמת לעבוד במקום בו יש לה נגישות לכספים, כאשר היא מסתירה ממעסיקה את הסתבכותה הפלילית יש בו על מנת להצביע על כך שהנאשמת עדיין לא מזהה גורמי סיכון במצבה. (לציון כי בתסקיר האחרון מסרה לשירות המבחן כי הממונים עליה בעבודה מודעים להליך המשפטי ונסיבותיו, אך דיווח זה הוא בניגוד לדיווח קודם ומבלי שתסביר הנאשמת את פשר השינוי או תציג תיעוד כלשהוא לכך).

34. שיקול משמעותי נוסף הוא בכך שהנאשמת לא השיבה עד היום לחברה ולו שקל מהסכום הגדול אותו גנבה. זאת למרות ששיקול משמעותי בדחיית הדיון בעניינה לאחר קבלת התסקיר הראשון, היה על מנת לאפשר לה כפי שביקשה, לנסות ולשלם פיצוי לחברה. בע"פ 395/75 **צור נ' מדינת ישראל** פ"ד ל(2) 599, 589 נאמר על ידי כב' השופט כהן כי "**עילה טובה וסבירה להחמרת העונש היא שהגזלן לא השיב מאומה**". איני מתעלם ממצבה הכלכלי הקשה של הנאשמת, אולם כפי שהיא תיארה בפני שירות המבחן, היא ובעלה הצליחו להחזיר את כלל חובותיהם לנושים ורק לחברה ממנה גנבה כסף רב לא השיבה ולו שקל.

35. יחסה של הנאשמת להליך הטיפול מתבטא אף בכך שלא התייצבה למסירת בדיקת שתן לאיתור שרידי סם אליה הוזמנה, וזאת על רקע מסיבת חנוכה אשר נערכה בגן של בנה. מבלי להמעיס בחשיבותה של מסיבת החנוכה, הרי מצופה מנאשמת שמרחף מעליה חשש לעונש משמעותי שתעשה מאמצים להתייצב לבדיקת הסם או לכל הפחות לבקש מועד אחר לביצוע הבדיקה. יחס זה של הנאשמת להליך הטיפול התבטא אף בדברי בא כוחה שטען שהנאשמת עברה "שיקום עצמי".

36. אין ספק שענישת נאשמת שהיא אמא לילדים קטינים, לרבות ילד בגיל 4, בענישה של מאסר בפועל היא קשה ביותר. אולם לנוכח כלל הנסיבות שהוזכרו לעיל, איני סבור שניתן לקבוע כי הנאשמת עמדה בתנאים המצדיקים סטייה ממתחם הענישה וכלל השיקולים לקולא יובאו בחשבון במיקומה בתחתית המתחם.

37. כדרך כלל עבירות מעין אלו מחייבות אף ענישה כספית ופיצוי למתלוננים. אולם במקרה

שבפניי הגעתי למסקנה כי לא כך הם פני הדברים.

38. באשר לפיצוי, הרי שהתנהלותה של החברה, אשר לא שיתפה בתחילה פעולה עם

החקירה, דבר שגרם לסגירת התיק ופתיחתה רק לאחר זמן רב. כך גם התנהלותה מול הנאשמת, מצביעות על כך כי לא הביעה כל עניין בפיצוי מצד הנאשמת ואף להיפך. לנאשמת שולמו כספים על ידי החברה מבלי שנעשה כל דבר על מנת לקזז מהם את הנזק שגרמה. במצב דברים זה איני סבור כי יהיה זה ראוי לפסוק פיצוי לחברה. מה עוד שאין בדבר על מנת למנוע מהחברה, אם בכלל רצונה בכך לפעול בהליך אזרחי נגד הנאשמת.

39. גם בנוגע לענישה בדמות קנס, מצאתי כי יש להתחשב במצבה הכלכלי של הנאשמת

ובעונש המאסר שיוטל עליה שגם בו יש משום פגיעה כלכלית משמעותית. כך גם בעובדה שרשויות המס החלו כבר בהליך לגביית חובותיה בסכומים ניכרים.

40. לנוכח האמור לעיל לא תוטל על הנאשמת ענישה כספית.

41. **אשר על כן, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:**

א. 12 חודשי מאסר בפועל.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי לא תעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורה ממאסר עבירה שיש בה משום שליחת יד ברכוש הזולת או עבירת מרמה.

ג. התחייבות על סך 10,000 ₪ שלא תעבור עבירה שיש בה משום שליחת יד ברכוש הזולת או עבירת מרמה, במשך שלוש שנים מיום שחרורה ממאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט' אדר תשפ"א, 21 פברואר 2021, בנוכחות הצדדים- ב"כ המאשימה עו"ד שחר לדובסקי, הנאשמת וב"כ עו"ד דוד בוחבוט.